

weekend

‘Ook vriendschap en liefde zijn basisbehoeftes’

REPORTAGE DAKLOZENWERKING Ook het restaurant voor de dak- en thuislozen van Sant'Egidio in Antwerpen schakelde op kerstavond over op afhaalmaaltijden. ‘Door de steun van de mensen hier krijg ik weer wat eigenwaarde.’

Georgi (l.) krijgt in de Sint-Carolus Borromeuskerk ook nog wat eindejaarsgeschenken toegestopt.

In de Sint-Carolus Borromeuskerk in Antwerpen is de tafel aan de vooravond van kerst feestelijk gedekt, maar niet rijkgevoerd. ‘Vrienden van de straat’, zoals de vrijwilligers van Sant'Egidio de dak- en thuislozen noemen, kunnen hier dit jaar vanwege de pandemie niet aanschuiven. Dat belet Kamiano, het restaurant van Sant'Egidio, niet om zo'n 400 afhaalmaaltijden klaar te maken voor kwetsbare mensen.

Vrijwilliger India Erië Miyamoto (23) stopt Georgi (37) in de kerk ook nog wat eindejaarsgeschenken toe. Beiden leerden elkaar kennen tijdens een rit met de Kami-mobiel. ‘Met die bakfiets trek ik door het centrum van de stad’, zegt Erië Miyamoto. ‘Daarin zitten soep, koffie, thee, broodjes, koekjes ... Als ik iemand spot op straat, stop ik even en bied ik hem of haar iets uit de Kami-mobiel aan. Op die manier leerde ik Georgi een klein jaar geleden kennen.’

Jan De Volder, coördinator en een van de oprichters van Sant'Egidio in Antwerpen, merkt dat er sinds de coronacrisis meer mensen over de vloer komen. ‘Zij die het al moeilijk hadden om de eindjes aan elkaar te knopen, werden over de rand geduwd.’ Dat had ook gevolgen voor de vrijwilligerswerking. ‘Velen moesten de broekriem strakker aantrekken, waardoor de financiële steun aan onze organisatie wat terugviel. Al merken we in deze kerstperiode toch dat er weer meer giften werden gedaan.’

‘Opvangcentra en overnachtingsplaatsen bleven tijdens de coronacrisis grotendeels open’, zegt Erië Miyamoto. ‘Dak- en thuislozen konden nog altijd langskomen voor een maaltijd. Maar zoals bij iedereen was het sociaal contact beperkt. Ook het

gebrek aan fysiek contact is een gemis. Deze mensen zijn intussen vrienden geworden. Velen hebben het niet altijd gemakkelijk. Dan wil je hen eens goed vastpakken en moed inspreken, hen echt een schouderklopje geven.’

Bed, bad en brood

Het valt op dat de mensen die op kerstavond bij Sant'Egidio langskomen, vooral het sociale contact opzoeken. Georgi – die tijdens de eerste lockdown nog op straat

leefde – beaamt dat. ‘We overleven op straat door de kleine solidariteit van mensen: handelaars die ons iets toestoppen, mensen die we tegenkomen op straat en ons wat geven. Toen alle winkels dicht waren en de mensen thuisbleven, was het moeilijk om rond te komen.’

De mensen van Sant'Egidio hebben Georgi, die afkomstig is van Bulgarije, van straat geplukt. ‘Zij hebben mij ondersteund in de zoektocht naar een eigen plekje, dat ik sinds begin deze maand ook heb.

Tim Ferket (op de achtergrond) vond bij Kamino een tweede adem als chef-kok. ‘Het publiek is hier dankbaarder.’

Maar bovenal hebben ze me een warm gevoel gegeven. Ze toonden me dat ik evengoed meetel in deze maatschappij. Bed, bad en brood zijn misschien de eerste basisbehoeftes, maar ik wil daar graag vriendschap en liefde aan toevoegen. Die vond ik hier in het opvangcentrum.’

‘Eigenwaarde’, is het woord dat Sabrina (43) aan het gevoel wil geven. ‘Ik ben lange tijd dakloos geweest. Zo'n twee jaar geleden stapte ik hier binnen. De drempel om hulp te zoeken, was voor mij niet hoog. Ik raakte eerder mijn vijf kinderen kwijt en belandde al twee keer in de psychiatrie.

‘Bovenal hebben de mensen van Sant'Egidio me een warm gevoel gegeven. Ze toonden me dat ik evengoed meetel in deze maatschappij’

Georgi (37)

Dan weet je dat je hulp nodig hebt. Ik timmer volop aan de weg terug. Nu heb ik een kleine studio en werk ik één keer per week in een tweedehandszaak. Mede dankzij de ondersteuning van het opvangcentrum krijg je zo je eigenwaarde terug. Ik kom hier graag langs om een babbeltje te slaan met de mensen die me hielpen en nog steeds bijstaan met goede raad. Mijn kinderen zal ik tijdens de feestdagen nog niet kunnen zien. Dat doet pijn. Maar als ik zie waar ik vandaan kom, wil ik daar niet te veel over klagen.’

Tweede kans

Koen (43) werd zes jaar geleden dakloos en kampte sindsdien met een alcoholverslaving. ‘Op het moment dat de coronacrisis losbarstte en voor velen de dagelijkse structuur wegviel, werd ik net opgenomen om van mijn verslaving af te raken. Daar vond ik de structuur die ik nodig had om er weer bovenop te komen.’ Dat had ook een nadeel. ‘Je bent letterlijk niet meer zichtbaar op straat. Ik verloor een groot deel van mijn netwerk. Nu ik een halfjaar sober ben, blijkt het niet evident om in de samenleving terug te keren. Het helpt dan als er mensen zijn die je normaal bekijken en behandelen. Zij gaven me een tweede kans.’

Over een tweede kans kan ook de chef-kok van het sociaal restaurant meepraten. Tim Ferket runde vijftien jaar de bekende brasserie ‘De Groote Witte Arend’ in Antwerpen. ‘We namen de vlucht vooruit en lieten ons failliet verklaren. In het voorjaar ben ik bij Kamiano vrijwilligerswerk komen doen. Het restaurant moest toch gesloten blijven. Sinds september ben ik vast in dienst en bereid ik de maaltijden. Ik vond hier een tweede adem als chef-kok. De sfeer is er wat gemoedelijker en, met alle respect voor mijn voormalig cliënteel, het publiek is ook iets dankbaarder. (lacht) Ik sta nu relaxter in mijn job en de vrienden van de straat krijgen hopelijk nog altijd een verrukkelijke maaltijd.’

Door Anouk Torbeyns
Foto's Sebastian Steveniers